

Lönesummor, arbetsgivaravgifter och preliminär A-skatt (LAPS)

2002

AM0206

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Arbetsmarknad

A.2 Statistikområde

Lönesummor

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Ansvarig

Myndighet/organisation: SCB AM/FS 701 89 Örebro

Kontaktperson: Christian Ekström

Telefon: 019-17 67 04

Telefax: 019-17 67 51

e-post: christian.ekstroem@scb.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation: SCB AM/FS 701 89 Örebro

Kontaktperson: Christian Ekström

Telefon: 019-17 67 04

Telefax: 019-17 67 51

e-post: christian.ekstroem@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Det föreligger ingen skyldighet för RSV att lämna ut uppgifter till SCB.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Löpande gallring av 7 år gamla uppgifter.

A.9 EU reglering

Det finns ingen EU-reglering som påverkar LAPS för närvarande.

A.10 Syfte och historik

Statistiken avser att för hela arbetsmarknaden kvartalsvis belysa nivå och utveckling av lönesummor, arbetsgivaravgifter och preliminär A-skatt.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används av SCB:s program för nationalräkenskaper, Närings- och Finansdepartementet, Konjunkturinstitutet, Riksgäldskontoret samt Riksbanken.

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningen är en totalundersökning som baseras på skattedeklarationer från företag. Uppgifter avseende arbetsgivaravgifter, löner och preliminär A-skatt överförs kontinuerligt varje månad via datafiler från RSV till SCB.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Publiceringen av resultat i Sveriges statistiska databaser (SSD) planeras att utökas med en tabell under 2003.

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

Statistik från LAPS baseras på uppgifter från administrativt material och är en totalundersökning. Detta tillsammans med dess skattemässiga användning gör att bortfallet bedöms som mycket litet. Kvalitén på statistiken är avhängig av tillförlitligheten i uppgifterna från skattedeklarationerna samt att SCB får tillgång till samtliga skattedeklarationer. Kvalitén är också broende av bransch- och sektorskodningen från SCB:s företagsdatabas (FDB).

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Statistiken avser att kvartalsvis belysa nivå och utveckling av lönesummor, arbetsgivaravgifter och preliminär A-skatt. Redovisningen sker efter sektor och näringsgren.

1.1.1 Objekt och målpopulation

Undersökningspopulationen består av de arbetsgivare och uppdragsgivare som har skyldigheten att:

- betala arbetsgivaravgifter
- göra skatteavdrag
- göra skatteavdrag från ersättning för vissa uppdrag

Dessa skyldigheter regleras i lagen om socialavgifter, uppbördslagen respektive lagen om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar. Lön eller ersättning, inklusive värdet av naturaförmåner, till en och samma arbetstagare skall uppgå till minst 1 000 kronor per år innan avgiftsskyldighet inträder. Från den månad då avgiftsskyldighet i sådant fall inträtt skall redovisning och betalning också omfatta den ersättning som tidigare

under året betalats ut till arbetstagaren. Redovisning och inbetalning av avdragen skatt och arbetsgivaravgift skall göras för företaget som helhet, d.v.s på företagsnivå.

1.1.2 Variabler

Lönesumma (bruttolön)

Denna skall omfatta hela den kontanta bruttolönen/bruttoersättningen till de personer som skall tas med i redovisningen. Till kontant lön hänförs förutom tidlön bl.a. följande kontantförmåner: diverse ackordsersättningar, bonus, drickspengar, gratifikation, helgdagslön, jour- och beredskapsersättning, kostersättning, tillägg vid skiftarbete samt vid obekväma och förskjutna arbetstid, permitteringslön, provision, reseersättning, semesterersättning, semesterlön, sjuklön, vinstandel, övertidsersättning. Bruttolöne-avdraget för hyrdatorer är exkluderat. Från och med 1991 ingår bl.a. naturaförmåner (särredovisades tidigare), traktamente, premier för vissa avtalsförsäkringar, resekostnadsersättning, ersättning till personer över 65 år. Närmare upplysningar finns i broschyren "Källskatt och arbetsgivaravgift" (RSV 401 utg. 14) som utges av Riksskatteverket.

Arbetsgivaravgift

Arbetsgivaren betalar in en avgift som beräknas procentuellt av bruttolönen till Riksskatteverket. Denna avgift bekostar bl.a. pensioner och sjukförsäkringar.

Preliminär A-skatt

Arbetsgivare gör skatteavdrag från lön till arbetstagare som har A-skatt. Statistik om preliminär A-skatt kan delas upp i två delar: en del som redovisats av arbetsgivare och uppdragsgivare och en del som avser A-skatt från diverse sociala utbetalningar. Det är den första delen som redovisas av SCB.

1.1.3 Statistiska mått

Aggregerade lönesummor, arbetsgivaravgifter och preliminär A-skatt redovisas tillsammans med index.

1.1.4 Redovisningsgrupper

- Näringsgren på ensiffernivå samt inom vissa näringsgrenar även två- respektive tresiffernivå.
- Sektorer där fördelningen sker på statlig, kommunal, landsting, privat, utland och okänd sektor.

1.1.5 Referenstider

Tre månadsuppgifter summeras till ett kvartal och redovisningen sker kvartalsvis.

1.1.6 Fullständighet

Inom statistikområdet "Lönesummor och arbetskostnader" täcker denna undersökning lönesummedelen väl samt till viss del även arbetskostnadsdelen.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

SCB:s bearbetningar av skattedeklarationer är en månatlig totalundersökning av uppgifter från ett administrativt register. Resultatens tillförlitlighet är beroende dels av att uppgifterna på skattedeklarationerna är riktiga, dels av att SCB får tillgång till samtliga skattedeklarationer. Tillförlitligheten är också beroende av bransch- och sektorskodningen från SCB:s företagsdatabas (FDB).

Underlaget för resultaten som publiceras i Statistiska meddelanden (SM) består av en månadsfil som har upprättats två gånger med nya uppgifter från RSV; en månadsfil med en upprättning samt en månadsfil utan upprättning. Granskning och viss bearbetning sker av de månads- och kvartalsfiler som inte är upprättade. Om stora förändringar har skett i sektorer och branschaggregat jämfört med motsvarande kvartal föregående år undersöks enskilda företag eller organisationer. I de fall där större företag inte har inkommit i tid med skattedeklarationen imputeras månads- eller kvartalsuppgifter för företaget från tidigare perioder.

I en studie av kvaliteten, i av SCB bearbetade uppgifter från uppbördsdeklarationerna, har en jämförelse gjorts med uppgifter från kontrolluppgiftsregistret (LSUM) avseende 1996-98. Resultat från denna studie visar på en god kvalitet i uppbördsdeklarationernas uppgift om lönesumma och preliminär A-skatt för detta år.

Stora variationer återfinns i de redovisade variabelernas förändringstakt, bl.a. är lönesummans förändringstal mycket skiftande inom olika delar av ekonomin. Analys av de bakomliggande faktorerna är komplicerad eftersom skattestatistiken återspeglar ett resultat av förändringar i flera olika faktorer, exempelvis förändring i antalet sysselsatta, arbetad tid, löner och arbetskraftens struktur (vad avser löner). Förändringen kan sålunda hänföras till såväl sysselsättnings- som lönevariabler, men det är svårt att renodla dessa faktorer. Det bör också framhållas att näringsgrensfördelningen skulle bli mer korrekt om statistiken grundades på uppgifter över arbetsställen. I skattestatistiken bestäms arbetsgivarens näringstillhörighet efter företagets huvudsakliga branschriktning. Det påverkar redovisningen framför allt i de mindre näringsgrenarna.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Ej relevant.

2.2.2 Ramtäckning

Skillnaden mellan rampopulation och målpopulation är okänd, men torde vara mycket liten på grund av materialets skattemässiga användning.

2.2.3 Mätning

Undersökningen är en totalundersökning som baseras på skattedeklarationer. Företagen lämnar in skattedeklarationerna till de lokala skattekontoren som granskar och kompletterar dem. Därefter sammanställer RSV dem och skickar över registret till SCB som genomför viss granskning och bearbetning, bl.a. matchning mot SCB:s företagsdatabas (FDB). Uppgifterna överförs kontinuerligt varje månad till SCB.

2.2.4 Svartsbortfall

Bortfall uppstår när SCB inte får tillgång till alla skattedeklarationer som skall

ingå i undersökningspopulationen. En uppgiftslämnarens skattedeklaration har möjlighet att inkomma under de två påföljande månaderna för att inte bortfall ska uppstå för första månaden i kvartalet. För andra kvartalsmånaden kan en skattedeklaration vara försenad en månad utan att bortfall sker och för sista kvartalsmånaden redovisas endast de skattedeklarationer som inkommit i tid till skattemyndigheten. Imputeringar görs i de fall då företag saknas som påverkar redovisningen i stor utsträckning t.ex. för en viss bransch.

2.2.5 Bearbetning

Uppgifterna som kommer från RSV granskas efter matchningen med SCB:s företagsdatabas (FDB). Matchningen mot FDB avser att fördela företag efter näringsgren. Företag som inte kan klassificeras efter näringsgren eller som inte finns i FDB förs till klassen näringsgren okänd, respektive sektor okänd. Vid stora avvikelser på förväntade värden på näringsgren granskas enskilda företag för att klargöra eventuell förändring av huvudsaklig näringsgren. Bearbetningsfelen bedöms som små.

2.2.6 Modellantaganden

Ej relevant

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Ej relevant.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Tabeller skapas månatligen och publiceringsfrekvensen är kvartalsvis.

3.2 Framställningstid

Cirka 7 veckor efter mätkvartalets utgång.

3.3 Punktlighet

Planerad och faktisk publiceringstid sammanfaller normalt, viss försening har förekommit.

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

SCB har gjort bearbetningar av material från Riksskatteverket från och med 1985. Sedan dess har vissa förändringar skett i behandling och redovisning av datat. Från och med 1988 beaktar SCB upprättningar och kompletteringar i Riksskatteverkets skattedatabas. Tidigare togs ej någon hänsyn till dessa, vilket innebar en underskattning i SCB:s redovisning av skattestatistiken fram till och med 1987. Uppgifter om lönesummor och arbetsgivaravgifter är de variabler som påverkas mest av kompletteringar och upprättningar.

Statistiken är i huvudsak jämförbar över tiden förutom de förändringar i uppbördslagstiftningen som skett. Sedan 1995 redovisas uppgifterna fördelade på enligt ny näringsgrenskod, SNI92. Före 1 juli 1995 lämnade statliga företag endast preliminär A-skatt via uppbördsdeklarationen, lönesumman fick SCB in

via enkät resp. telefonkontakt men arbetsgivaravgifterna saknades för dem. Efter 1 juli 1995 lämnas även dessa uppgifter via uppbördsdeklarationen. I samband med att uppbörds- och momsdeklarationen den 1 januari 1998 ersattes av en gemensam skattedeklarationen ändrades företagens inrapporteringsförfarande då en ny skatteblankett introducerades. Fr o m år 2000 förändrades standarden för sektorkoderna.

Varje kvartalsresultat som har publicerats under året baserar sig på tre månadsuppgifter varav upprättning har skett två gånger för första månaden, en gång den andra månaden och ingen gång för den sista månaden. Före år 2001 redovisades dels kvartalsuppgifter enligt ovan och dels kvartalsuppgifter där samtliga tre månadsuppgifter hade upprättats två gånger.

Fr.o.m. första kvartalet 2002 granskas resultaten för innevarande kvartal mot samma typ av månadsuppgifter från motsvarande kvartal föregående år. Det innebär att månadsuppgifterna har upprättats lika många gånger både för det aktuella kvartalet och för jämförelsekvartalet. Under 2001 innehöll istället jämförelsekvartalet (för år 2000) tre månadsuppgifter som samtliga hade rättats upp två gånger. Det påverkade förändringssiffrorna för bruttolön och arbetsgivaravgift till viss del under år 2001. Då flera mindre företag saknas som inte imputeras fr.o.m. år 2001 gör att förändringssiffrorna kan påverkas för framförallt deltotaler (se även Svartsbortfall).

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Andra undersökningar som redovisas på samma sektors- och näringsgrensindelning kan jämföras med LAPS. Indelnigen i sektorer följer SCB:s institutionella sektorkod och indelnigen efter näringsgren görs efter SNI92. SNI92 har EU:s näringsgrensstandard NACE rev. 1 som bas (NACE = Nomenclature Générale des Activités dans les Communautés Européennes). Vad gäller sektorindelningen följer undersökningen den standard som används på SCB för arbetsmarknadsstatistik.

Variablerna lönesumma och A-skatt från LAPS kan jämföras med lönesummevariabeln och A-skattevariabeln från kontrolluppgifter (LSUM) på årsbasis.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Lönesummor och A-skatt kan på årsbasis erhållas från bearbetningar av kontrolluppgifter (LSUM). Dessa uppgifter är i stort jämförbara med LAPS på årsbasis.

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Uppgifterna publiceras i ett statistiskt meddelande (SM) samt i ett pressmeddelande varje kvartal. Vissa resultat redovisas också kvartalsvis i Sveriges statistiska databaser (SSD).

5.2 Presentation

Se statistiskt meddelande AM61.

5.3 Dokumentation

Bakgrundsfakta till arbetsmarknadsstatistiken: Statistik från uppbördsdeklarerationer (UDB) 1989:5.

Bakgrundsfakta till arbetsmarknadsstatistiken: Avvikelser i lönesummestatistiken – en jämförelse mellan LAPS och LSUM 2001:1

5.4 Tillgång till primärmaterial

Kvartalsfiler från och med år 1996 finns lagrade hos SCB i PC-miljö. Forskare, utredare m.fl. kan efter prövning få tillgång till avidentifierat material för egen bearbetning.

5.5 Upplýsningstjänster

LAPS sammanställs vid SCB:s program Företagsbaserad sysselsättningsstatistik (AM/FS). Christian Ekström är produktansvarig; tel. 019-17 67 04.

För information om relaterad statistik kontakta SCB:s upplýsningstjänst.